

Simon Ilona: Csillagösvényen

Honnan jöttél, kérdezte németül, miközben mellettem baktatott a sárgálló repceföld mentén. Levegő után kapkodtam, mit is válaszoljak.

Több ezren zárandokoltunk Párizsból a Chartres-i székesegyházhoz. Mondhatnám a német egyetemet, ahol akkor ösztöndíjas voltam. Ott csatlakoztam a katolikus diákcsoporthoz, mert kellett egy valódi közösség, igazi kapcsolatokkal. Így kerültem repceföldekre a kétnapos túrán. A kis lábujjamból szorított a cipőm.

Avance au large, ez volt a zárandokút jelmondata egy olyan nyelven, amit nem beszéltem, de több külföldön töltött hónap után éppen nem zavart, hogy nem értem, amit körülöttem mondanak. Legalábbis egy darabig nem bántam. Változatos alakú kavicsok heverték az úton. Evez a mélyre, magyarul mélységnek fordították Jézus szavait, nem tágasnak. Mennyi gondolati különbség, mondanám a velem járóknak, de az ő nyelvükön nincs elég szavam hozzá.

Honnan jöttél, kérdezte. Éreztem, ahogy a halántékom lüktet. Nem neki akartam megfelelni, de elveszettnek gondoltam magam, ha nem tudok erre válaszolni. Reméltem, hogy kitalálom a megoldást, mire megtelik tüdőm a friss levegővel. Hol vagyok otthon, kattogott fejemben. Kavargott bennem a sok lehetőség, mert hívtak, hogy maradjak kint. A sokszorosát kereshetném a mostani fizetésemnek. Akkoriban egy este, már felsőfokú nyelvtudással, ültem egy színházi előadáson, és csak néztem, hogyan nevet körülöttem a többi néző a nyelvi finomságokon. Nem, a német várost nem mondhatom, egy év szinte semmi az életemből. Hiszen tudtam, hogy a tanév végén hazaköltözök Magyarországra, ahol a színházban nekem játszanak. Egyszerre felröppent két kismadár a repceből, valami fészek lehetett arra. Nem valami jó helyen. Jobb lenne a debreceni egyetemet említenem, gondoltam, hiszen ottani ösztöndíjjal jutottam ide.

Akkor eszembe jutott a lenéző hangnem, amikor az és helyett használt s kötőszó miatt megszólalt elsőéves egyetemista koromban, még a gólyabál előtt. Székelyföldön nőttem fel, s azt a kevés színt is lekoptatták beszédemről, amit egy ottani városi értelmiségi családból hoztam magammal. Akkor talán jobb lenne Erdélyt válaszolni. De, és persze volt egy nagy és hangos de. Egész gyerekkoromban arról ábrándoztam, hogy majd egyszer kiköltözöm oda, ahol nem leszek kisebbségi. Ahol nem kell tüntetésre járnunk, hogy anyanyelvünkön tanulhassunk. Ahol nem szüntetik be a magyaradást a tévében. Ahol nem szólnak meg, ha magyarul beszélünk az utcán. Ahol mindenki teheti a dolgát, végezheti, amit szeret, nincsenek kvóták. Azt képzeltem, az anyaországban így megy ez.

Mondhatnám, hogy Csíkban nőttem fel, de a vérem székely-mezőségi. Szelídebb ott a virtus, mint a bicskanyitogató határőrök ivadékaiban. Csíkban is örök kívülálló voltam. Stréber az iskolában, református a katolikusok között, félénk csitri a tűzről pattant lányok körében. Mégis, minden különbözőségünk ellenére Csaba királyfi csillagösvényén melegség van az emberi kapcsolatokban. Egy kórusban énekeltünk a somlyói búcsúban. Egy üvegből ettük a zakuszkát *hecserli* szedéskor. Egy szekerre kéredzkedtünk fel a zsögödi strand felé. Hol vagyok önmagam, talán ez a kulcs, villant át fejemben, amikor felnéztem a lassan hömpölygő felhőkre.

Honnan jöttél, szinte felzaklatott a kérdés. Tudatosítottam magamban, itt a földön átutazó vagyok, otthonom úgyis az örök hazában van. Ez akkor lesz nyilvánvaló, amikor majd lesz egy parcellányi hely valahol, ahonnan többet nem utazom és nem költözöm.

Honnan jöttél, még visszhangzott fülemben a kérdés, már megtelt a tüdőm, lejárt a levegővételnyi időm, válaszolni kellett. És ha gőze sincs ennek a német lánynak Székely-Mezősről, de még Erdélyről sem?

Erdélyi magyar vagyok, most Németországban tanulok ösztöndíjasként, mondtam. Erre a helyzetre nincs rövid válasz. Nahát, te is magyar vagy, ujjongott. Átbeszélgettük az éjszakát, és nem kellett keresnünk a szavakat.